

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

3/2024

ročník/volume 34

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 8

Typ článku/Type of article: informácia/information

Strany/Pages: 106 – 107

Dátum vydania/Publication date: 15. júl 2024/July 15, 2024

Informácia/Information

53. KONFERENCIA ČESKEJ DEMOGRAFICKEJ SPOLOČNOSTI

53RD CONFERENCE OF THE CZECH DEMOGRAPHIC SOCIETY

53. konferencia Českej demografickej spoločnosti organizovaná v spolupráci s Českým štatistickým úradom sa uskutočnila v Olomouci 22. až 24. mája 2024. Podujatie, ktoré sa konalo v priestoroch Magistrátu mesta Olomouc, zhromaždilo vedúcich odborníkov, výskumníkov a odborníkov v oblasti demografie, štatistiky, geografie a sociológie.

Zdroj: <https://www.czechdemography.cz/galerie/53-konference-cds-v-olomouci-jednani/>

Diskusie a prednášky sa venovali širokej škále tém, vrátane migrácie, reprodukčnej, zdravotnej politiky, starnutia populácie a demografických vplyvov na ekonomiku a sociálny sektor.

Konferenciu otvorili predseda Českej demografickej spoločnosti doc. RNDr. Luděk Šídlo, Ph.D., primátor mesta Olomouc Mgr. Miroslav Žbánek, MPA a místopredseda Českého štatistického úradu doc. Ing. Jaroslav Sixta, Ph.D., ktorý zdôraznil význam demografických štúdií pre tvorbu efektívnych politík a opatrení v oblasti sociálnej politiky a hospodárskeho rozvoja.

Prvá sekcia si pripomenula **šesťdesiate výročie založenia Československej demografickej spoločnosti** prednáškami o **historických ale aj súčasných trendoch demografickej štatistiky v Česku a na Slovensku**. V tejto sekcii vystúpili aj zástupcovia Štatistického úradu SR s prednáškou na tému: **Modernizácia demografickej štatistiky na Slovensku**.

Prezentácia ukázala, ako sa údaje pre demografickú štatistiku získavajú zo štatistických zisťovaní o prirodzenom a migračnom pohybe obyvateľstva. Autori kládli zvláštny dôraz na proces digitalizácie zberu údajov o narodených a zomretých, ktorý prináša výhody v podobe zníženia nákladov a zjednodušenia procesov.

Zdroj: <https://www.czechdemography.cz/galerie/53-konference-cds-v-olomouci-jednani/>

V **d ďalšej sekcii** odznali príspevky na tému **aktuálnych trendov demografického vývoja**, ktoré opísali aktuálny vývoj plodnosti, pôrodnosti a vplyv cudzincov na ich vývoj v Česku. Deň sa ukončil zaujímavou sekciovou, ktorá zúčastneným priblížila **súčasnú českú rodinu**. Príspevky zachytili **vývoj nezosobášených spolužití** medzi rokmi 2005 – 2022, ako aj to, aké vzdelanostné skupiny tieto vzťahy vyhľadávajú.

Priblížili aj problematiku **rôznych postojov ku genderovým a rodinným rolám** a poukázali na posun v **reprodukčnom správaní žien** v rôznych vekových skupinách.

Druhý deň konferencie sa zamerával na **problematiku úmrtnosti a chorobnosti populácie v Českej republike** v porovnaní s inými krajinami, ale aj na **spravodlivé zvyšovanie dôchodkového veku** v súvislosti s pripravovanou dôchodkovou reformou. Nasledovala **posterová sekcia**, v ktorej vystúpili doktorandi z Karlovej univerzity, Mendelovej univerzity a z Univerzity v Zürichu. Témy posterov boli veľmi rôznorodé od **anonymizácie demografických údajov cez demografické témy, dostupnosť zdravotnej starostlivosti, sociálnych služieb či sledovanie reálnej populácie v územnom plánovaní**.

V **poslednej sekcii** boli zahrnuté témy zaoberajúce sa **dátami, databázami a prezentáciami dát**. V tejto sekcii vystúpili aj zástupcovia Štatistického úradu SR s prezentáciou na tému: **Štatistický register budov, domov a bytov**. Zameriavali sa na vznik registra, ktorý je budovaný ako informačný systém pre elektronické uchovávanie údajov o všetkých budovách, domoch a bytoch v SR. Register poskytuje aktuálne dáta potrebné pre štátnu a verejnú správu, a zároveň zjednodušuje proces získavania a spracovania údajov.

Zdroj:
<https://www.czechdemography.cz/galerie/53-konference-cds-v->

Posledný deň konferencie bol venovaný **historickému demografickému výskumu a sociálnej mobilite elít**. V **prvej sekcii** sa príspevky orientovali najmä na **historický výskum štátnych úradníkov z pohľadu veku pri sobáši či poradia pri narodení**.

Záverečná sekcia na konferencii patrila **demografickému výskumu v širších súvislostiach**. Príspevky sa venovali **demografickej revolúcii v štátoch afrického kontinentu**, aktuálnej téme **nedostatku miest v predškolských zariadeniach a budúceho vývoju počtu detí**, ktoré budú navštevovať takýto typ zariadenia. V roku 2019 sa realizovalo **sčítanie osôb bez domova v Česku**, ktoré bližšie predstavil odborník z Výskumného ústavu práce a sociálnych vecí. V sekcii vystúpili aj ďalší odborníci zo Slovenska, konkrétne sa zaoberali **vplyvom demografických aspektov na pokles nezamestnanosti v okresoch Slovenska** v priebehu posledných dvadsiatich rokov a **vplyvom zavedenia tehotenského príspevku na pôrody a interrupcie na Slovensku**. Zaujímavým príspevkom bolo **porovnanie úmrtnosti populácie olympionikov** podľa kohorty narodenia, pohlavia, výkonnostnej úrovne a veku pri debute na olympiáde. Posledný príspevok načrtoval **odhad generáčnej plodnosti na základe transverzálnych dát**.

Konferencia bola úspešnou platformou na výmenu poznatkov, diskusiu a nadviazanie nových kontaktov v oblasti demografie a súvisiacich disciplín.

Všetky príspevky z konferencie sú dostupné online na stránke Českej demografickej spoločnosti <https://www.czechdemography.cz/akce/konference/konference-cds-2024/prispevky-z-konference/>.

**Mgr. Lucia VANIŠOVÁ, Mgr. Patrícia GUROVÁ,
Ing. Veronika KRIŠKOVÁ, Mgr. Martin KOČIŠ**

Autori pracujú v sekcii sociálnych štatistík a demografie Štatistického úradu SR.